

савремених српских и југословенских правника изузетног међународног угледа.

Имајући у виду значајну улогу професора Стјепановића као правног теоретичара и универзитетског професора и његов допринос уставном судству, друштво је достојно вредновало његов рад додељивањем Ордена рада са црвеном заставом, Орденом заслуга за народ са златном звездом и Ореденом Републике са златним венцем.

Иако је позната истина да интелектуални радници увек живе у својим објављеним радовима и постигнутим животним делом, бол за изгубљеним драгим професором и деканом др Николом Стјепановићем остаје, али се у животу мора примити оно што се не да изменити.

Др МИЛАН ЖУЈОВИЋ (1900—1988)

Професор др Милан Жујовић рођен је 1900. године у Београду. Више образовање стекао је у Француској, где је у Паризу докторирао са тезом: „Економски утицај у уставним актима револуције”. Његова докторска теза објављена је у Паризу 1924. године. На Правном факултету у Београду прво је предавао Економске доктрине, па је и његово приступно предавање, одржано 1. априла 1926. године, имало као тему: Економске доктрине и право. Касније је предавао и Статистику, а у послератном периоду Привредни систем СФРЈ, а касније и Економику ФНРЈ и Економску политику. Школске 1955/56. године био је декан Правног факултета. Са жељом да олакша студентима припремање и полагање испита из ове још недовољно дефинисане и разрађене проблематике, ангажовао се на изради и извођењу зборника текстова и материјала за изучавање поменутих дисциплина.

Васпитаван на идејама Велике француске револуције, он ће се у свим својим радовима, мање или више, бавити овим питањима и анализирати принципе и начела те револуције. Поред поменуте докторске дисертације и приступног предавања, запажени су и његови радови: Економски и социјални основи Декларације права, Мирабо као економист и финансијер, Робеспјер социјалиста и други.

Као што је то правилно констатовао наш познати аутор О. Благојевић, проф. Жујовић је предмет Економске доктрине као науке схватио широко, и то отприлике онако и у оном смислу како се то схвата и данас. И он је сматрао да ова научна дисциплина не обухвата само економску теорију него и економску мисао у ширем смислу која је долазила до изражаја у делима појединих економиста, па иако и није увек имала право научно обележје. Тако Економске доктрине имају за све друге економске науке велики значај јер све оне из њих црпу свој главни материјал. У духу концепција које су својевремено биле веома распрострањене у Француској, и проф. Жујовић је сматрао да, заједно са правним наукама, економске доктрине спадају у групу тзв. моралних наука. А оно што по њему нарочито повезује економске доктрине и правне науке то је принцип поштовања приватне својине и личне слободе.

Бавећи се истраживањима у области економских доктрина, проф. Жујовић ће у Паризу 1970. године публиковати један занимљив есеј посвећен изучавању идеја Сен Симона у економским и друштвеним наукама у Југославији, у коме се осврнуо на радове више југословенских економиста и социолога, као што су Михаило Вујић, Мијо Мирковић, Јосип Ритиг, Војин Милић, Анте Фиаменго и други.

У доба док је још предавао Статистику на Правном факултету у Београду проф. Жујовић је 1934. године објавио у немачком часопису *Algemeines statistisches Archiv* један шири текст о настави Статистике и о најбитнијим проблемима који се јављају у вези са орга-

низацијом и задацима статистичке службе у Југославији. А за време свог боравка и рада у Институту за конјунктуру истраживања у Берлину припремио је и објавио 1938. године у Архиву за правне и друштвене науке у Београду један занимљив приказ теорије пољопривредног развојка професора Вагемана у којој се говори о специфичностима пољопривредне производње у односу на индустрију и трговину, о чему се тада доста дискутовало међу ондашњим економистима у Европи.

Проф. Жујовић је између два светска рата у појединим часописима или листовима, као што су Архив за правне и друштвене науке, Српски књижевни гласник, Народно благостање и други, објављивао разне радове у којима се срећу, на пример, истраживања која се односе на ступеве или фазе привредног развоја кроз које пролазе одређене земље, затим на проблеме, а исто тако и на критичко приказивање у то време објављених уџбеника као што је, рецимо, *Аграрна политика* ондашњег професора Правног факултета у Београду, др Драгољуба Јовановића.

Проф. Жујовић био је омиљен међу својим колегама и студентима. Он је целог свог живота остао веран начелима слободе, једнакости и братства у оном смислу како их је прокламовала француска буржоаска револуција. Тих принципа се он држао и у својим теоријским радовима. А све је то, како истиче његов напред поменути биограф, имало бар нечег релативно доброг. Он, се наиме, никад није повиновао профашистичким тенденцијама у економији и политици нити се приклонио немачким окупаторима. Напротив, он је одлучно одбио да потпише познати тзв. апел српских интелектуалаца сручен од стране недићевске профашистичке владе, односно њених министара. И не само да тај апел није потписао, већ је отворено наговарао и друге професоре да то не учине. То, међутим, неће остати без последица по њега. И због тога, као и уопште због његовог политичког и познатог антинемачког става, он ће провести три месеца у самици у злогласном затвору ГЕСТАПО-а, да би затим био пребачен у логор на Бањици, где ће остати више месеци.

Професор Милан Жујовић све своје дужности обављао је коректно и савесно, а изнад свега живео је часно и поштено.

др Велимир Васић